САНГИЙН ЯАМ

ТАНИЛЦУУЛГА

“Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөө”-д тусгагдсан арга хэмжээний биелэлтэд Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-д заасны дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн тайланг танилцуулж байна.

Дээрх төлөвлөгөөнд Сангийн сайдын хариуцан хэрэгжүүлэх нийт 52 арга хэмжээ байгаа бөгөөд үүний 8 арга хэмжээг үндсэн хариуцагчаар, 44 арга хэмжээг хамтран хариуцагчаар хийж гүйцэтгэхээр тусгагдсан байна.

Үндсэн хариуцагчаар хийхээр тусгагдсан 8 арга хэмжээнээс 100 хувийн хэрэгжилттэй 7, үнэлэх боломжгүй 1 арга хэмжээ байна. Хамтран хариуцагчаар хийхээр тусгагдсан 44 арга хэмжээнээс 100 хувийн хэрэгжилттэй 17, 30 хувийн хэрэгжилттэй 3, үнэлэх боломжгүй 14 , Сангийн яамны чиг үүрэгт хамааралгүй 10 арга хэмжээ байна, ерөнхий дүнгээр 89.5 хувийн үнэлгээтэй байна.

Сангийн сайдын хариуцан хэрэгжүүлэх чиг үүрэгт хамааралгүй 10 арга хэмжээ байгаа нь Эдийн засаг, хөгжлийн яам толгойлон хэрэгжүүлэх ажлууд байх тул хяналт-шинжилгээ, үнэлгээнд хамруулаагүй бөгөөд хэрэгжилтийг дээрх байгууллагаас гаргуулан авах нь зүйтэй байна.

“Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөө”-г хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн үнэлгээ

(2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар)

№	Бодлого	Арга хэмжээ	Хэрэгжилт				Хувь
			100	30	Хамааралгүй	Үнэлэх боломжгүй	
1	Хүний хөгжлийн бодлого	17	6		2	9	100
2	Эдийн засгийн бодлого	28	14	3	7	4	87.7
3	Иргэн төвтэй хөгжлийг дэмжсэн засаглалын бодлого	4	3			1	100
5	Нийслэл ба бүс, орон нутгийн хөгжлийн бодлого	3	1		1	1	100
Нийт		**52**	**24**	3	**10**	**15**	**96.9**

2023 оны эхний хагас жил

Д/д	Зорилго	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хүрэх түвшин, үр дүн	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	Хүрсэн түвшин, үр дүн	Хэрэгжилтийн хувь
1. Хүний хөгжлийн бодлого							
1	1.2. Судалгаа хөгжүүлэлт, эрдэм шинжилгээний ажилд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээг нэмэгдүүлж, судалгааны ажлын эдийн засаг, нийгэмд үзүүлэх үр нөлөөг дээшлүүлнэ.	1.2.1.1. Шинжлэх ухаан, технологи, инновацын салбарын судалгааны ажлыг дэмжиж, шинэ мэдлэг, патентыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ болгон хэрэглээнд нэвтрүүлэх (Эрдэм шинжилгээ, судалгаанд зарцуулах зардал, дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувиар)	Эрдэм шинжилгээ, судалгаанд зарцуулах зардал, дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувиар	0.18	.	2023 онд шинжлэх ухааны салбарын санхүүжилт нь 47.7 тэрбум төгрөг батлагдсаны 75.1 хувь буюу 38.1 тэрбум төгрөг нь урсгал зардал, 24.9 хувь буюу 12.6 тэрбум төгрөг эрдэм шинжилгээний ажлын зардал бөгөөд 2023 оны төсвийн тодотголоор эрдэм шинжилгээний ажлын зардал 9.6 тэрбум төгрөг байгаа нь дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 0.1 хувийг эзэлж байна.	100%
2	1.3. Өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх тогтолцоог бэхжүүлж, орчин үеийн оношилгоо, эмчилгээний технологийг нэвтрүүлэн, эрүүл мэндийн тусламж,	1.3.2.1. Орчин үеийн стандартад нийцсэн эмнэлгийн тоог нэмэгдүүлж, эрүүл мэндийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах (Сүрьеэгийн эмнэлгийн	Сүрьеэгийн эмнэлгийн барилгын ажлын явц, хувиар	20	.	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуульд 18,500.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөг, 2,000.0 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй батлагдсан бөгөөд уг төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг зарласан бөгөөд 2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар санхүүжилт аваагүй	Үнэлэх боломжгүй

	үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна.	барилгын ажлын явц, хувиар)				байна. Тиймээс үнэлэх боломжгүй.	
3		1.3.2.2. Орчин үеийн стандартад нийцсэн эмнэлгийн тоог нэмэгдүүлж, эрүүл мэндийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах (Зүрх судасны төвийн барилгын ажлын явц, хувиар)	Зүрх судасны төвийн барилгын ажлын явц, хувиар	10	.	Тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд тус асуудал нь 2022 оны 12 сары 09-ний өдөр батлагдсан "Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль"-д заасны дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарахаар байна. Тиймээс Сангийн яамны чиг үүрэгт хамааралгүй болно.	Хамааралгүй
4		1.3.2.3. Орчин үеийн стандартад нийцсэн эмнэлгийн тоог нэмэгдүүлж, эрүүл мэндийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах (Эрхтэн шилжүүлэн суулгах төвийн барилгын ажлын явц, хувиар)	Эрхтэн шилжүүлэн суулгах төвийн барилгын ажлын явц, хувиар	10	.	Тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд тус асуудал нь 2022 оны 12 сары 09-ний өдөр батлагдсан "Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль"-д заасны дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарахаар байна. Тиймээс Сангийн яамны чиг үүрэгт хамааралгүй болно.	Хамааралгүй
5		1.3.2.4. Орчин үеийн стандартад нийцсэн эмнэлгийн тоог нэмэгдүүлж,	Геронтологийн төвийн барилгын	80	.	Тухайн төсөл, арга хэмжээ нь анх 2011 оноос төсвийн тухай хуулиар батлагдан хэрэгжиж байгаа бөгөөд барилгын хийц	Үнэлэх боломжгүй

		эрүүл мэндийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах (Геронтологийн төвийн барилгын ажлын явц, хувиар)	ажлын явц, хувиар			бүтээц дээр мэргэжлийн байгууллагаар дүгнэлт гаргуулж, төсөвт өртгийг нягтлах шаардлагатай тул санхүүжилтийг зогсоосон. Түүнчлэн тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд Монгол улсын 2023 оны төсвийн тухай хуульд санхүүжилт батлагдаагүй байна.Тиймээс үнэлэх боломжгүй.	
6		1.3.2.5. Орчин үеийн стандартад нийцсэн эмнэлгийн тоог нэмэгдүүлж, эрүүл мэндийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах (Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн цогцолбор салбар II-ын барилгын ажлын явц, хувиар)	Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн цогцолбор салбар II-ын барилгын ажлын явц, хувиар	10	.	Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай хуулийн 2 дугаар хавсралтаар Барилга, хот байгуулалтын сайдын багцад хэрэгжсэн "Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар дараа онуудад хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв /Улсын хэмжээнд/" төсөл, арга хэмжээний хүрээнд зураг төсөл нь бүрэн хийгдэж Барилгын хөгжлийн төвөөр магадлалын ерөнхий дүгнэлт баталгаажсан. Түүнчлэн тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх	Үнэлэх боломжгүй

						бөгөөд Монгол улсын 2023 оны төсвийн тухай хуульд санхүүжилт батлагдаагүй байна. Тиймээс үнэлэх боломжгүй.	
7		1.3.2.6. Орчин үеийн стандартад нийцсэн эмнэлгийн тоог нэмэгдүүлж, эрүүл мэндийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах (Хавдар судлалын үндэсний төвийн салбар II-ын барилгын ажлын явц, хувиар)	Хавдар судлалын үндэсний төвийн салбар II-ын барилгын ажлын явц, хувиар	10	.	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуулийн 2 дугаар хавсралтаар Барилга, хот байгуулалтын сайдын багцад хэрэгжсэн "Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар дараа онуудад хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв /Улсын хэмжээнд/" төсөл, арга хэмжээний хүрээнд зураг төсөл нь хийгдэж байгаа бөгөөд зураг төслийн гэрээ 70 хувьтай хэрэгжиж байна. Түүнчлэн тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд Монгол улсын 2023 оны төсвийн тухай хуульд санхүүжилт батлагдаагүй байна. Тиймээс үнэлэх боломжгүй.	Үнэлэх боломжгүй
8		1.3.2.7. Орчин үеийн стандартад нийцсэн эмнэлгийн тоог нэмэгдүүлж, эрүүл мэндийн үйлчилгээний	Баянзүрх дүүрэг дэх 300 ортой эмнэлгийн барилгын ажлын явц, хувиар	20	.	Сонгинохайрхан дүүргийн жишиг нэгдсэн эмнэлгийн барилгын зураг төсөлд холболт хийж гадна инженерийн шугам сүлжээний зураг төсөл боловсруулах	Үнэлэх боломжгүй

		хүртээмжийг сайжруулах (Баянзүрх дүүрэг дэх 300 ортой эмнэлгийн барилгын ажлын явц, хувиар)				/Улаанбаатар, Баянзүрх дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг/ төслийн явц газрын асуудал шийдэгдэж зургийн ажил боловсруулах шатанд байна. Түүнчлэн тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд Монгол улсын 2023 оны төсвийн тухай хуульд санхүүжилт батлагдаагүй байна. Тиймээс үнэлэх боломжгүй.	
9		1.3.2.9. Орчин үеийн стандартад нийцсэн эмнэлгийн тоог нэмэгдүүлж, эрүүл мэндийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах (Өвчний хяналт, зохицуулалтын төвийн барилгын ажлын явц, хувиар)	Өвчний хяналт, зохицуулалтын төвийн барилгын ажлын явц, хувиар	100	.	Монгол Улсын 2022 оны төсвийн хуулийн 2 дугаар хавсралтад Эрүүл мэндийн сайдын багцад тухайн төсөл, арга хэмжээний санхүүжилт батлагдсан болович гүйцэтгэгч шалгарч гэрээ байгуулаагүй тул 2023 оны төсвийн тухай хуульд санхүүжилт батлагдаагүй байна. Тиймээс үнэлэх боломжгүй.	Үнэлэх боломжгүй
10		1.3.3.2. Эрүүл мэндийн үйлчилгээг цахимжуулж, нэгдсэн сан бүхий мэдээлэл солилцооны платформ нэвтрүүлэх (Телемедицин нэвтрэх	Телемедицин нэвтрэх эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	35	.	Алсын зайн анагаах ухааны системийг Улсын гуравдугаар төв эмнэлгийн зүрхний төвийн санаачлагаар МН кардио програм хангамжийг ЭМЯ-ны Техникийн хороо болон Мэдээллийн технологийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлж ашиглах шийдвэр 2022 оны 04	100%

		эрүүл мэндийн байгууллагын тоо)				сарын 15нд гарсан. Тус програм хангамжийг хувийн 4 эрүүл мэндийн байгууллага, Анхан шатлалын 212 эрүүл мэндийн байгууллага, 21 аймгийн нэгдсэн эмнэлэг, бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв болон 9 дүргийн эрүүл мэндийн төв, эрүүл мэндийн яамны харьяа 4 байгууллага холбогдон зүрх судасны чиглэлээр эмнэлзүйн хэлэлцүүлэг, хариу зөвлөгөө зэрэг үйл ажиллагаанд ашиглаж байна.	
11	1.4. Хүн амын эрүүл, идэвхтэй амьдралын хэв маягийг дэмжиж, амралт, чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	1.4.2. Хүүхдийн хөгжлийг дэмжих "Найрамдал-2" зуслангийн цогцолбор барих	Барилгын ажлын явц, хувиар	40	.	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хууль, ХНХ-ын сайдын багцад “Олон улсын Хүүхдийн Найрамдал-2 зуслан” цогцолбор төсөл /Хөвсгөл, Хатгал сум/ төсөл арга хэмжээг 2022-2025 онд 30.0 тэрбум төгрөгийн төсөвт өртөг, 1.6 тэрбум төгрөгийн санхүүжих дүнтэйгээр батлагдсан, 2022 онд нэг удаа, 2023 онд 1 удаа гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулах тендер зарласан боловч амжилтгүй болсон байна.Тиймээс үнэлэх боломжгүй.	Үнэлэх боломжгүй
12	1.5. Хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцсэн ажиллах хүч	1.5.2.1. Иргэдийн мэргэшлийн ур чадварыг хөгжүүлж,	Орлого багатай иргэдэд чиглэсэн мэргэжлийн ур	100	.	Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлийн 2023 оны 02 дугаар сарын 03-ны өдрийн	100%

	бэлтгэж, ажлын байрыг нэмэгдүүлж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжин, нийгмийн хамгааллыг зорилтот бүлэгт чиглүүлж, халамжаас хөдөлмөрт шилжих оновчтой бодлого хэрэгжүүлнэ.	хөдөлмөрт бэлтгэн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих (Орлого багатай иргэдэд чиглэсэн мэргэжлийн ур чадвар олгох, мэргэшүүлэх арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар)	чадвар олгох, мэргэшүүлэх арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар			01 дүгээр тогтоолоор Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих чиглэлээр 2023 онд хэрэгжүүлэх 4 үндсэн үйл ажиллагаа/хөтөлбөр/-г хэрэгжүүлэхээр баталсан. Эдгээр үйл ажиллагаанаас иргэдийн мэргэшлийн ур чадварыг хөгжүүлж, хөдөлмөрт бэлтгэн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих чиглэлтэй Хөдөлмөрт бэлтгэх сургалтын үйл ажиллагаа, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаа тус тус байна. Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сургалтын үйл ажиллагаанд 2023 оны 05 сарын байдлаар өссөн дүнгээр 2672 иргэн хамрагдаж, 138,283,000 төгрөгийг зарцуулсан байна. Үйл ажиллагаа тус бүрээр нь авч үзвэл: - Хөдөлмөрт бэлтгэх сургалтын үйл ажиллагаанд 2346 иргэн хамрагдаж, 130,589,000 төгрөгийг; - Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааны сургалтын арга хэмжээнд 326 иргэн хамрагдаж, 7,694,000 төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна. Хөдөлмөрт бэлтгэх сургалтын үйл ажиллагааг	

						арга хэмжээ тус бүрээр нь авч үзвэл: -Сууръ ур чадварын сургалтад 868 иргэн хамрагдаж, 25,110,000 төгрөгийг; - Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтад 384 иргэн хамрагдаж, 71,257,000 төгрөгийг; -Аж ахуй эрхлэлтийн сургалтад 1025 иргэн хамрагдаж, 18,920,000 төгрөгийг; -Эмэгтэйчүүдэд зориулсан богино хугацааны ур чадварын сургалтад 50 иргэн хамрагдаж, 9,240,000 төгрөгийг тус тус зарцуулсан. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааны сургалтын үйл ажиллагааг арга хэмжээ тус бүрээр авч үзвэл: -Аж ахуй эрхлэлтийн сургалтад 316 иргэн хамрагдаж, 6,002,000 төгрөгийг; -Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтад 10 иргэн хамрагдаж, 1,632,600 төгрөгийг тус тус зарцуулсан.	
13		1.5.2.4. Иргэдийн мэргэшлийн ур чадварыг хөгжүүлж, хөдөлмөрт бэлтгэн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих (Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийг нийгмийн амьдралд	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийг нийгмийн амьдралд хэвийн оролцох боломжийг бүрдүүлэх	50	.	Монгол Улсын 2023 төсвийн тухай хуульд Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын багцад Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэндийн төвийн барилга /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/ төсөл арга хэмжээг	Үнэлэх боломжгүй

		хэвийн оролцох боломжийг бүрдүүлэх Хөдөлмөр эрхлэлтийн төвийн барилгын ажлын явц, хувиар)	Хөдөлмөр эрхлэлтийн төвийн барилгын ажлын явц, хувиар			2022-2024 онд 13,277.6 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 4,164.3 төгрөгийн санхүүжих дүнтэйгээр хэрэгжүүлж байна. 2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар санхүүжилт гараагүй бөгөөд барилгын ажил 15 хувьтай хэрэгжиж байна. Тиймээс тус арга хэмжээг үнэлэх боломжгүй байна.	
14		1.5.3. Жижиг, дунд үйлдвэр, үйлчилгээ, өрхийн аж ахуй эрхлэгчдэд ажлын байр бий болгох, импортыг орлох, экспортыг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн хөнгөлөлттэй зээл, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх	Дэмжлэгт хамрагдах жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, өрхийн аж ахуй эрхлэгчдийн тоо	400	.	Орон нутгийн ипотекийн 3 хувийн хөнгөлөлттэй зээлийн Санхүүжилтийн ерөнхий гэрээг эцэслэн баталгаажуулсан бөгөөд хөнгөлөлттэй зээлийг арилжааны банкнуудаар олгож эхлээд байна. Улаанбаатар хотоос үйл ажиллагаагаа орон нутагт шилжүүлсэн аж ахуй нэгжид олгох 1 хувийн хүүтэй хөнгөлөлттэй зээлийн санхүүжилтийн ерөнхий гэрээний төсөлд Монголбанкнаас санал авахаар албан бичиг явуулсан бөгөөд саналыг ирэхээр санхүүжилтийн гэрээнд тусган талуудаар баталгаажуулахаар ажиллаж байна. Мөн 2023 оны төсөвт ажлын байрыг дэмжих чиглэлээр 72.2 тэрбум төгрөг,	100%

						орон нутаг суурших иргэдэд 15.7 тэрбум төгрөг, төвлөрлийг сааруулах чиглэлээр 12,7 тэрбум төгрөгийг хүүгийн татаасыг Сангийн сайдын багцаас шийдвэрлэхээр, мөн Хүнс, хөдөө аж аухйн салбарт үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуй нэгжид 213.3 тэрбум төгрөгийн хүүгийн татаасыг олгохоор Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдэврийн багцаас шийдвэрлэхээр төсөвт тусгасан.	
15		1.5.5. Тэтгэврийн зөрүүг ойртуулах зорилгоор тэтгэвэр тооцох итгэлцүүрийг шинэчлэн тогтоох	Арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар	100	.	Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт туссан “тэтгэврийн зөрүүг ойртуулах” зорилтын хүрээнд нийгмийн даатгалын сангаас олгох өндөр насны тэтгэврийн хэмжээг 2 үе шаттайгаар нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авахаар төлөвлөн Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тодотголыг Улсын Их Хуралд өргөн барьсан. 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн нийт өндөр настны тэтгэвэр авагчдын тэтгэврийн хэмжээг тогтооход баримталсан цалин хөлсийг 2022 оны дундаж цалингаар суурь болгон шинэчлэн тооцно. Энэ арга хэмжээний	100%

						үр дүнд ижил цалин хөлсөөр ойролцоо хугацаанд ажиллан шимтгэл төлсөн боловч тэтгэвэр тогтоолгосон хугацаанаас хамаарч хоорондоо зөрүүтэй тэтгэвэр авч байгаа 164.6 мянган өндөр настны тэтгэврийн зөрүүг арилгана. Үүний зэрэгцээ тэтгэврийн зөрүүг арилгасны дараах сууриас тооцож тэтгэврийн хэмжээг үнийн өсөлттэй уялдуулж 10.0 хувь нэмэхээр тооцсон ба 496.3 мянган хүний тэтгэвэр нэмэгдэхээр байна.	
16	1.6. Үндэсний үнэт зүйл, уламжлалт өв соёлоо дээдэлж, үндэсний онцлогийг агуулсан соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг хөгжүүлнэ.	1.6.1.2. Үндэсний бахархал, өв соёлыг сурталчлан таниулж, үндэсний онцлогийг агуулсан соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг дэмжих (Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн цогцолборын барилгын ажлын явц, хувиар)	Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн цогцолборын барилгын ажлын явц, хувиар	100	.	Монгол Улсын 2023 төсвийн тухай хуульд Барилга, Хот байгуулалтын сайдын багцад хэрэгжсэн "Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар дараа онуудад хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв /Улсын хэмжээнд/ төсөл, арга хэмжээний хүрээнд зураг төсөл нь бүрэн хийгдэж Барилгын хөгжлийн төвөөр магадлалын ерөнхий дүгнэлт баталгаажих шатандаа хэрэгжиж байна. Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн цогцолборын барилгын санхүүжилтийн эх үүсвэр Монгол Улсын 2023 оны	Үнэлэх боломжгүй

						төсвийн тухай хуульд шийдвэрлэгдээгүй байна. Тиймээс үнэлэх боломжгүй байна.	
17		1.6.2.4. Үндэсний бахархал, өв соёлыг сурталчлан таниулж, үндэсний онцлогийг агуулсан соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг дэмжих (Ашиглалтад орох соёл урлагийн байгууламж, музей болон номын сангийн тоо)	Ашиглалтад орох соёл урлагийн байгууламж, музей болон номын сангийн тоо	15	2 барилга байгууламж, 1,045.6 сая төгрөг	Монгол Улсын 2023 төсвийн тухай хуульд Соёлын сайдын багцад Орон нутгийн судлах музейн барилга /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/ төсөл, арга хэмжээнд 889.3 сая төгрөг, мөн Соёлын төвийн барилга, 250 суудал /Архангай, Булган сум/ төсөл арга, хэмжээнд 265.5 сая төгрөгийн тус тус санхүүжилт батлагдаж ашиглалтад орсон.	100%
2. Эдийн засгийн бодлого							
18	2.1. Эдийн засгийн хүндрэлийг богино хугацаанд даван туулж, өрийн менежментийг сайжруулж, эдийн засгийн тогтвортой, хүртээмжтэй өсөлтийг хангана.	2.1.1. Инфляцыг зорилтот түвшинд тогтворжуулах мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэх	Инфляцын түвшин, хувиар	6±2	.	"Гол нэр төрлийн зарим, бараа бүтээгдэхүүний үнийн өсөлт, хомслоос сэргийлэх , сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай" хуулийг УИХ-аар 2022 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдөр батлуулсан. Тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3-т "Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан арга хэмжээг хэрэгжүүлэх зорилгоор Засгийн газрын үнэт цаас, баталгаа гаргах" гэж заасны дагуу 8 компанид 120 мян.тонн АИ-92 автобенкинийг тонн бүрийг 840 доллароор авч литр	100%

						тутмын үнийг 2,390 төгрөгөөс хэтрүүлэхгүй байх заалтыг тусгасан. Тус хуулийн дагуу "Роснефть" НХН-тэй автобензин тоон бүрийг 25 хувь хямдаар авах хэлцэл хийсэн ба тус гэрээний дагуу сүүлийн 15 сарын хугацаанд АИ-92 автобензиний үнэ 2390 дээр тогтвортой хэвээр байна. Энэхүү арга хэмжээ нь 2022 оны 6 дугаар сард 16.9 хувьд хүрээд байсан инфляцыг 2023 оны 5 дугаар сарын байдлаар 11.3 хувь болж буурахад чухал нөлөө үзүүлсэн.	
19		2.1.2.1. Засгийн газрын өрийн хэмжээг Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан хязгаараас хэтрүүлэхгүй байхад чиглэсэн төсвийн бодлогыг хэрэгжүүлэх (Өнөөгийн үнэ цэнээр илэрхийлэх Засгийн газрын өрийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь)	Өнөөгийн үнэ цэнээр илэрхийлэх Засгийн газрын өрийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	65 хувиас хэтрэхгүй	.	Засгийн газрын өрийн өнөөгийн үнэ цэнээр илэрхийлэгдсэн үлдэгдлийн ДНБ-д эзлэх хувь 2023 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар 49.7 хувьтай тэнцэж байгаа бөгөөд хагас жилээр хүлээгдэж буй гүйцэтгэл 46.3 хувьтай тэнцэхээр байна. Хавсралт : 2 файл	100%
20		2.1.2.2. Засгийн газрын өрийн хэмжээг Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан	Засгийн газрын гадаад өрийн дотоодын нийт	60 хувиас хэтрэхгүй	.	Засгийн газрын гадаад өрийн ДНБ-д эзлэх хувь 2023 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар 53.5 хувьтай тэнцэж байгаа	100%

		хязгаараас хэтрүүлэхгүй байхад чиглэсэн төсвийн бодлогыг хэрэгжүүлэх (Засгийн газрын гадаад өрийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь)	бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь			бөгөөд хагас жилээр хүлээгдэж буй гүйцэтгэл 50.3 хувьтай тэнцэхээр байна. Энэ нь Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд туссан шалгуурт бүрэн нийцэж байна. Хавсралт : 2 файл	
21		2.1.2.3. Засгийн газрын өрийн хэмжээг Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан хязгаараас хэтрүүлэхгүй байхад чиглэсэн төсвийн бодлогыг хэрэгжүүлэх (Төсвийн алдагдлын дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь)	Төсвийн алдагдлын дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	3.6	.	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуульд Засгийн газрын өнөөгийн үнэ цэнээр илэрхийлэгдсэн өрийн нийт хэмжээг Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан хязгаар болох ДНБ-ий 65 хувь буюу 35.4 их наяд төгрөгөөс давахгүй байхад чиглэсэн төсвийн бодлогыг хэрэгжүүлэхээр тусгасан бөгөөд төсвийн алдагдлыг 1.4 их наяд төгрөг буюу ДНБ-ий 2.6 хувьтай байхаар тооцсон.	100%
22	2.2. Боомтын сэргэлтийг эрчимжүүлэх хүрээнд хөгжлийн төслүүдийг хэрэгжүүлэн эдийн засгийн өсөлтийг тэтгэж, экспортыг нэмэгдүүлнэ.	2.2.1.1. Боомтуудын зорчигч болон ачаа нэвтрүүлэх хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх дэд бүтэц, барилга байгууламж барих (Хилийн боомтуудыг орчин үеийн технологи бүхий хяналт шалгалтын тоног	Хилийн боомтуудыг орчин үеийн технологи бүхий хяналт шалгалтын тоног төхөөрөмжөөр хангах ажлын явц, хувиар	100	1.Сүхбаатар – 329,9 сая төгрөг, АХБ, 3.365,5 сая 2. Улсын төсөв - 502.8 сая төгрөг, 3. Замын-Үүд боомт буцалтгүй тусламж - 85,146.4 сая	1 .Алтанбулаг – 10 Замын-Үүд – 10 Сүхбаатар – 10 Боршоо - 10 2.Алтанбулаг авто зам-70, барилга байгууламж-75, Сүхбаатар – 100 Боршоо авто зам-70, барилга байгууламж-75, Бичигт авто зам - 20, барилга байгууламж-13 (Тайлбар: Сэлэнгэ аймгийн Сүхбаатар сумын 7 дугаар багийн нутагт дэвсгэрт 600м2 талбайтай газар дээр	100%

		төхөөрөмжөөр хангах ажлын явц, хувиар)			төгрөг, Улсын төсөв -16,109.0 сая төгрөг	байрлах, нийт 2,850 м2 талбай бүхий 6 давхар, зоорийн давхартай, контор, олон нийтийн үйлчилгээний зориулалт бүхий “Нэг цэгийн үйлчилгээний цогцолбор”-ын барилга угсралтын ажлыг дуусгаж, 2022 оны 12 сарын 21-ний өдөр улсын комисст хүлээлгэн өгсөн. Ингэснээр зорчигчид болон гадаад худалдаа эрхлэгчдийн төмөр замын боомт дээр зарцуулж буй цаг хугацаа, зардлыг бууруулах, улмаар боомтоор түргэн шуурхай нэвтрэх боломж бүрдэж эхлэх нөхцөл бүрдлээ. Боршоо хилийн боомтын доторх 31,400 м2 зам талбай, гадна инженерийн шугам сүлжээний угсралтын ажлыг дуусгаж, 2022 оны 11 сарын 7-ны өдөр улсын комисст хүлээлгэн өгсөн. Түүнчлэн Боршоо хилийн боомтын барилга байгууламжийн угсралтын ажлыг дуусгаж, 2023 оны 2-р улиралд багтаж улсын комисст хүлээлгэн өгөх бэлтгэл ажлыг хангаж байна. Хилийн боомтыг шинэчлэн зохион байгуулан өргөтгөх замаар зорчигч, тээврийн хэрэгслийг хилээр нэвтрүүлэхэд зарцуулах цаг	

						хугацааг багасгаснаар худалдаа хөнгөвчлөгдөж, гадаад худалдааны эргэлт нэмэгдэнэ. Хяналт шалгалтын тоног төхөөрмж нийлүүлэх тендерийн бичиг баримтын төслийг боловсруулан, Үнэлгээний Хорооны хурлаар хэлэлцүүлж батлуулан, АХБ-аас зөвшөөрөл авч, зарыг 2023 оны 5 дугаар сарын 24-ний өдөр хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлд байршуулсан. Нийт 30 гаруй үйлчилгээг иргэн, ААН цахимаар авах боломжтой болсон. Тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх ажлыг 2 үе шаттайгаар хийж, захиалагчид хүлээлгэн өгсөн.) 3. “Эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бүс хөгжүүлэх” төслийн Бүрэлдэхүүн 1 буюу "Замын-Үүд" чөлөөт бүсийн дэд бүтэц, барилга байгууламжийг барьж ашиглалтад оруулах ажлын хүрээнд Нарийвчилсан инежэнерийн зураг төсөл боловсруулах зөвлөх компанитай гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Хавсралт : 3 файл	
23		2.2.1.2. Боомтуудын зорчигч болон ачаа	Шивээхүрэн боомтын	100	1.Сүхбаатар – 329,9 сая	Шивээхүрэн боомтын өргөтгөл, шинэчлэлийн	100%

		нэвтрүүлэх хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх дэд бүтэц, барилга байгууламж барих (Шивээхүрэн боомтын өргөтгөл, шинэчлэлийн ажлын явц, хувиар)	өргөтгөл, шинэчлэлийн ажлын явц, хувиар		төгрөг, АХБ, 3.365,5 сая 2. Улсын төсөв - 502.8 сая төгрөг, 3. Замын-Үүд боомт буцалтгүй тусламж - 85,146.4 сая төгрөг, Улсын төсөв -16,109.0 сая төгрөг	ажлын явц, хувиар; ХБҮЗ-ийн 2021 оны 02 дугаар тогтоолоор Шивээхүрэн боомтыг өргөтгөж шинэчлэх шинэ төлөвлөлтийн зураг төсөл боловсруулах төлөвлөгөө батлагдсан. Шивээхүрэн боомтын ТЭЗҮ, БОТБҮ, төлөвлөлтийн эскиз зураг, инженер геологийн хайгуул судалгаа, геодезийн хайгуулын судалгаа, байр зүйн зураг, нарийвчилсан зураг төсөл боловсруулах ажлыг "Татах хүч" ХХК гүйцэтгэж байна. Зураг төслийн ажлын гүйцэтгэл 100%, ТЭЗҮ барилгын хөгжлийн төвийн экспертизээр батлагдсан. Замын-Үүд эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бүсийн дэд бүтэц, барилгын ажлын явц, хувиар; Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр хэрэгжиж буй Л3936-МОН: "Эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бүс хөгжүүлэх төсөл"-ийн CS01: Замын-Үүд чөлөөт бүсийн барилгын ажлын нарийвчилсан инженерийн зураг төсөл боловсруулж байгаа ""Сонголт дизайн"" ХХК нь гүний гарцын шалган нэвтрүүлэх нэг цэгийн	

						үйлчилгээний цогцолборын барилгын загвар зураг төслийг боловсруулан санал авахаар хүсэлт ирүүлсний дагуу холбогдох нэгжүүдээс дотоод зурвасаар саналыг авч, нэгтгэн 2023 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдөр 02-1/2045 дугаартай албан бичгээр төсөлд тусгах саналыг хүргүүлсэн Барилга байгууламжийн угсралтын ажил 2024 оны 2-р улиралд эхэлнэ./ Хавсралт : 3 файл	
24		2.2.2.1. Боомтуудыг холбох төмөр зам болон авто зам барих хөгжлийн төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Тавантолгой-Барууннаран чиглэлийн 32 км авто замын төгсгөлөөс "Цагаандэл уул" хилийн боомт хүртэлх 270 км тусгай зориулалтын авто замын барилгын ажлын явц, хувиар)	Тавантолгой-Барууннаран чиглэлийн 32 км авто замын төгсгөлөөс "Цагаандэл уул" хилийн боомт хүртэлх 270 км тусгай зориулалтын авто замын барилгын ажлын явц, хувиар	50	.	Тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд тус асуудал нь 2022 оны 12 сары 09-ний өдөр батлагдсан "Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль"-д заасны дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарахаар байна. Тиймээс уг арга хэмжээ Сангийн яамны чиг үүрэгт хамааралгүй болно	Хамааралгүй
25		2.2.2.2. Боомтуудыг холбох төмөр зам болон авто зам барих хөгжлийн төслүүдийг	Баруун-Урт-Бичигт чиглэлийн 277.3 км хатуу хучилттай авто	30	.	Тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр	Хамааралгүй

		хэрэгжүүлэх (Баруун-Урт-Бичигт чиглэлийн 277.3 км хатуу хучилттай авто замын барилгын ажлын явц, хувиар)	замын барилгын ажлын явц, хувиар			тусагдсан байх бөгөөд тус асуудал нь 2022 оны 12 сары 09-ний өдөр батлагдсан "Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль"-д заасны дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарахаар байна. Тиймээс уг арга хэмжээ Сангийн яамны чиг үүрэгт хамааралгүй болно	
26		2.2.2.3. Боомтуудыг холбох төмөр зам болон авто зам барих хөгжлийн төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Тавантолгой-Манлай-Ханги чиглэлийн 478 км тусгай зориулалтын авто замын барилгын ажлын явц, хувиар)	Тавантолгой-Манлай-Ханги чиглэлийн 478 км тусгай зориулалтын авто замын барилгын ажлын явц, хувиар	100	.	Тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд тус асуудал нь 2022 оны 12 сары 09-ний өдөр батлагдсан "Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль"-д заасны дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарахаар байна. Тиймээс уг арга хэмжээ Сангийн яамны чиг үүрэгт хамааралгүй болно	Хамааралгүй
27		2.2.2.4. Боомтуудыг холбох төмөр зам болон авто зам барих хөгжлийн төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Дархан-Сэлэнгийн авто замаас Шаамар-Зүүнбүрэн-Цагааннуур-Түшиг-Зэлтэрийн боомт	Дархан-Сэлэнгийн авто замаас Шаамар-Зүүнбүрэн-Цагааннуур-Түшиг-Зэлтэрийн боомт чиглэлийн 120.85 км авто замын барилгын	100	.	Тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд тус асуудал нь 2022 оны 12 сары 09-ний өдөр батлагдсан "Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль"-д заасны дагуу	Хамааралгүй

		чиглэлийн 120.85 км авто замын барилгын ажлын явц, хувиар)	ажлын явц, хувиар			Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарахаар байна. Тиймээс уг арга хэмжээ Сангийн яамны чиг үүрэгт хамааралгүй болно.	
28		2.2.2.5. Боомтуудыг холбох төмөр зам болон авто зам барих хөгжлийн төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Чойбалсан хотыг Хавиргын боомттой холбох 124.5 км хатуу хучилттай авто замын барилгын ажлын явц, хувиар)	Чойбалсан хотыг Хавиргын боомттой холбох 124.5 км хатуу хучилттай авто замын барилгын ажлын явц, хувиар	30	.	Монгол Улсын 2023 төсвийн тухай хуульд Зам тээврийн хөгжлийн сайдын багцад Дорнод аймгийн Хэрлэн сумаас Хавиргын боомт чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 124.5 км /Дорнод/ төсөл, арга хэмжээнд 19,461.3 сая төгрөгийн санхүүжилт батлагдсан бөгөөд 2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар гүйцэтгэл ирүүлээгүй тул санхүүжилт олгогдоогүй байна. Тиймээс үнэлэх боломжгүй болно.	Үнэлэх боломжгүй
29		2.2.2.6. Боомтуудыг холбох төмөр зам болон авто зам барих хөгжлийн төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Тавантолгой-Гашуунсухайт чиглэлийн 250 км тусгай зориулалтын авто замын барилгын ажлын явц, хувиар)	Тавантолгой-Гашуунсухайт чиглэлийн 250 км тусгай зориулалтын авто замын барилгын ажлын явц, хувиар	100	.	Тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд тус асуудал нь 2022 оны 12 сары 09-ний өдөр батлагдсан "Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль"-д заасны дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарахаар байна. Тиймээс уг арга хэмжээ	Хамааралгүй

						Сангийн яамны чиг үүрэгт хамааралгүй болно.	
30		2.2.2.7. Боомтуудыг холбох төмөр зам болон авто зам барих хөгжлийн төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Баруун босоо чиглэлийн төмөр замын төслийн бэлэн байдлыг хангах арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар)	Баруун босоо чиглэлийн төмөр замын төслийн бэлэн байдлыг хангах арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар	100	.	Тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд тус асуудал нь 2022 оны 12 сары 09-ний өдөр батлагдсан "Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль"-д заасны дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарахаар байна. Тиймээс уг арга хэмжээ Сангийн яамны чиг үүрэгт хамааралгүй болно.	Хамааралгүй
31		2.2.2.9. Боомтуудыг холбох төмөр зам болон авто зам барих хөгжлийн төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Хөөт-Чойбалсан чиглэлийн 192 км төмөр замын төслийн бэлэн байдлыг хангах арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар)	Хөөт-Чойбалсан чиглэлийн 192 км төмөр замын төслийн бэлэн байдлыг хангах арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар	100	.	Тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд тус асуудал нь 2022 оны 12 сары 09-ний өдөр батлагдсан "Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль"-д заасны дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарахаар байна. Тиймээс уг арга хэмжээ Сангийн яамны чиг үүрэгт хамааралгүй болно.	Хамааралгүй

32	2.3. Эрчим хүчний сэргэлтийг эрчимжүүлэх хүрээнд эрчим хүчний найдвартай, тогтвортой эх үүсвэр, дамжуулах, түгээх сүлжээг шинээр барьж байгуулна.	2.3.1.1. Эрчим хүчний эх үүсвэр, үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх хөгжлийн төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Тавантолгойн 450 МВт-ын цахилгаан станц, холбогдох дэд бүтцийг байгуулах барилгын ажлын явц, хувиар)	Тавантолгойн 450 МВт-ын цахилгаан станц, холбогдох дэд бүтцийг байгуулах барилгын ажлын явц, хувиар	20	.	Тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь дотоодын хөрөнгө оруулалтаар хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд Монгол улсын 2023 оны төсвийн тухай хуульд Тавантолгойн 450 МВт-ын цахилгаан станц, холбогдох дэд бүтцийг байгуулах ажилд санхүүжилт батлагдаагүй болно. Тиймээс үнэлэх боломжгүй болно.	Үнэлэх боломжгүй
33		2.3.1.7. Эрчим хүчний эх үүсвэр, үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх хөгжлийн төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Улаанбаатар хотын өсөн нэмэгдэж байгаа дулаан, цахилгааны хэрэгцээг хангах шинэ эх үүсвэр байгуулах төслийн бэлэн байдлыг хангах арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар)	Улаанбаатар хотын өсөн нэмэгдэж байгаа дулаан, цахилгааны хэрэгцээг хангах шинэ эх үүсвэр байгуулах төслийн бэлэн байдлыг хангах арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар	100	.	Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банктай хамтран “Чойр-Сайншандын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих төсөл”-ийн зээлийн хэлэлцээрийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн батлуулж, элхийн банкны санхүүжилтээр “Багануур-Чойрын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих” төслийг хэрэгжүүлэх хүсэлтийг Дэлхийн банканд 2023 оны 04 дүгээр сарын 12-ны өдөр хүргүүлсэн. Монгол Улсын эрчим хүчний тариф нь 2019 онд 7-18 хувиар өсч, 2022 он хүртэл дахин тарифыг өсгөөгүй байдалтай байна. “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ”	30%

						ТӨХК-ийн цэвэр ашиг 2019 онд 5.0 тэрбум төгрөгтэй тэнцэж байсан бол 2022 онд 4.8 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай ажилласан бөгөөд шинээр хэрэгжүүлэх төслүүдийн зээлийн дүнг оруулахгүйгээр 2022 оны эцсийн байдлаар тус компани нь нийт 282.4 тэрбум төгрөгтэй тэнцэх хэмжээний өр төлбөртэй, зээлийн ашиглаагүй үлдэгдэл 396.6 тэрбум төгрөгтэй тэнцэж байна. “Диспетчерийн үндэсний төв” ТӨХХК-ийн хувьд 2019 онд тариф өссөнтэй холбогдуулан нийт алдагдал 12 тэрбум төгрөгтэй тэнцэж байсан бол 2020 онд 0.7 тэрбум төгрөгт хүрч буурсан, харин 2022 он хүртэл тариф энэ хэмжээндээ өөрчлөгдөөгүй байгаа бөгөөд алдагдал 5.6 тэрбум төгрөг хүртэл өссөн байдалтай байна. Түүнчлэн, тус компанийн өр төлбөрийн хэмжээ 2022 оны эцсийн байдлаар 84 тэрбум төгрөгтэй тэнцэж байгаа бөгөөд үүний 90 хувийг богино хугацаат өр төлбөр эзэлж байна. Үүнтэй холбогдуулан шинээр дулааны цахилгаан станцуудын төслийг	

						хэрэгжүүлэхэд зайлшгүй эрчим хүчний тарифыг нэмэгдүүлэх шаардлагатай байгаа талаар удирдлагуудад танилцуулж, Эрчим хүчний яаманд 2023 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдөр албан бичгээр хүргүүлээд байна.	
34		2.3.2.1. Сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг зохистой харьцаагаар хөгжүүлж, уур амьсгалын өөрчлөлтийг бууруулах цэвэр эрчим хүчний ногоон төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Эрдэнэбүрэнгийн 90 МВт-ын усан цахилгаан станцын барилгын ажлын явц, хувиар)	Эрдэнэбүрэнгийн 90 МВт-ын усан цахилгаан станцын барилгын ажлын явц, хувиар	20	.	Сангийн яамнаас тусгайлсан зээлийн хүсэлтийг 2022 оны 03 дугаар сард хүргүүлсэн. Үүнтэй холбогдуулан БНХАУ-ын Эксим банкнаас хэд хэлэн шаардлагыг Монголын талд ирүүлсэн. Үүний дагуу нүүлгэн шилжүүлэлтийг шийдвэрлэх асуудлыг үе шаттай хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэж, техник хяналтын зардлыг Монгол талаас шийдвэрлэхээр Засгийн газрын 2023 оны 03 дугаар сарын 29-ний 114 дүгээр тогтоолоор батлуулсан. Мөн Эрчим хүчний яамнаас төслийн нэмэлт мэдээллийг ирүүлсний дагуу БНХАУ-ын Эксим банканд 2023 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдөр хүргүүлсэн. Мөн ЭХЯ болон гүйцэтгэгчтэй 2023 оны 04 дүгээр сарын 28-ны өдөр байгуулсан нэмэлт гэрээг ЭХЯ-наас 2023 оны 05 дугаар сарын 23-д тус яаманд	30%

						ирүүлсэн. Төслийн ТЭЗҮ болон уг арилжааны нэмэлт гэрээг БНХАУ-ын Эксим банканд 2023 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдөр хүргүүлэн ажиллаж байна. БНХАУ-ны төслийн үнэлгээний багт шаардлагатай тооцоо судалгааг шуурхай хүргүүлэн ажиллаж байгаа бөгөөд тус банкнаас хариу ирүүлэхийг хүлээж байна.	
35		2.3.2.2. Сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг зохистой харьцаагаар хөгжүүлж, уур амьсгалын өөрчлөлтийг бууруулах цэвэр эрчим хүчний ногоон төслүүдийг хэрэгжүүлэх (160 МВт.ц багтаамжтай цахилгаан цэнэг хураагуурын станц барих ажлын явц, хувиар)	160 МВт.ц багтаамжтай цахилгаан цэнэг хураагуурын станц барих ажлын явц, хувиар	100	АХБ-ны санхүүжилтээр Хөнгөлөлттэй зээл-21.47 тэрбум Буцалтгүй тусламж-9.236 тэрбум Нийт: 30.706 тэрбум төгрөг	Барилга угсралтын ажлын явц: 20.8%. (Төслийн ерөнхий хэрэгжилтийн явц: 28.4%) Түлхүүр гардуулах нөхцөлтэй гэрээний зураг төсөл дуусах шатандаа явж байгаа ба явц 90%-тай байна. Барилга угсралтын ажил 04.01-нд эхэлж түр хашаа барих, түр кемп байгуулах, талбайн тэгшилгээ, нягтруулгын ажлууд дууссан ба суурийн бетон цутгалтын ажлууд хийгдэж байна. Тоног төхөөрөмжийн үйлдвэрлэл болон тээвэрлэлт: Батарейг БНХАУ-ын Zhongtian Energy Storage Technology Co.,Ltd (ZEST)- ийн үйлдвэр дээр үйлдвэрлэж байгаа ба зарим тоног төхөөрөмжийг тээвэрлэж эхэлсэн. Батарейны үйлдвэрлэл -	100%

						100%, Батарейны контейнер болон дагалдах тоноглолуудын үйлдвэрлэл 100%, Батарейны контейнерын угсралтын ажил-25%, Үндсэн трансформатерын үйлдвэрлэл- 50%, Хувиргуурын төхөөрөмжийн үйлдвэрлэл-30%, Бусад тоног төхөрөөмжийн үйлдвэрлэл-14%-тай тус тус байна. Батарейны 8 ширхэг контейнер үйлдвэрээс тээвэрлэлтэд гарч Эрээн хотод ирсэн ба МУ-ын хилээр нэвтрэхээр хүлээгдэж байна. Дараагийн 8 контейнер тээвэрлэлтэд гарахад бэлэн болсон. Зарим дагалдах тоног төхөөрөмжүүдиийн тээвэрлэлт эхэлсэн ба нийт 3 машин тоног төхөөрөмж хилээр орж ирж гаалийн чөлөөлөлт хийгдсэн.	
36		2.3.2.3. Сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг зохистой харьцаагаар хөгжүүлж, уур амьсгалын өөрчлөлтийг бууруулах цэвэр эрчим хүчний ногоон төслүүдийг	Ашиглалтад орох сэргээгдэх эрчим хүчний 10 МВт-ын станцын тоо	3	1. Говь-Алтай аймгийн Есөнбулаг сумын 10 МВт нарны цахилгаан станц - 27,092.7 сая төгрөг, 2. Хөвсгөл	1. Говь-Алтай аймгийн Есөнбулаг сумын 10 МВт нарны цахилгаан станцын түлхүүр гардуулах гэрээний нөхцөлтэй ажлын төслийн гүйцэтгэл 92.1% ба барилга угсралтын ажил үргэлжилж байна. 2. Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын 10МВт нарны станцын түлхүүр гардуулах	100%

		хэрэгжүүлэх (Ашиглалтад орох сэргээгдэх эрчим хүчний 10 МВт-ын станцын тоо)			аймгийн Мөрөн сумын 10МВт нарны станц - 2,992.3 сая төгрөг, 3. Завхан аймгийн Тэлмэн сумын 10МВАр-ийн хуурмаг чадлын компенсацилах төхөөрөмж SVG суурилуулах - 3,107.3 сая төгрөг	гэрээний нөхцөлтэй ажлын төслийн гүйцэтгэл 25%-тай ба инженерийн зураг төслийг боловсруулах үе шатанд явж байна. 3. Завхан аймгийн Тэлмэн сумын 10МВАр-ийн хуурмаг чадлын компенсацилах төхөөрөмж SVG суурилуулах төслийн гүйцэтгэл 95% ба техникийн комиссын гишүүдийн үүрэг даалгаврын биелэлтийг ханган ажиллаж байна.	
37		2.3.3.1. Цахилгаан дамжуулах агаарын шугам сүлжээний хүчин чадлыг нэмэгдүүлэн алдагдлыг бууруулж, суурин газруудыг холбох (Алтанбулаг чөлөөт бүсийн цахилгаан хангамжийн 35 кВт-ын цахилгаан дамжуулах шугам барих ажлын явц, хувиар)	Алтанбулаг чөлөөт бүсийн цахилгаан хангамжийн 35 кВт-ын цахилгаан дамжуулах шугам барих ажлын явц, хувиар	100	344.2	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуульд Эдийн засан хөгжлийн сайдын багцад Алтанбулаг чөлөөт бүсийн цахилгаан хангамжийн өргөтгөл /Сэлэнгэ, Алтанбулаг сум/ төсөл арга хэмжээг 2022-2024 онд 15.6 тэрбум төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 3.2 тэрбум төгрөгийн санхүүжих дүнтэйгээр хэрэгжүүлэхээр батлагдсан. 2023 оны эхний хасаг жилийн байдлаар 344.2 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.	100%
38		2.3.3.2. Цахилгаан дамжуулах агаарын	Эрдэнэбүрэн-Мянгад-	30	.	Эрдэнэбүрэн-Мянгад-Улиастайн 220 кВ-ын	30%

		шугам сүлжээний хүчин чадлыг нэмэгдүүлэн алдагдлыг бууруулж, суурин газруудыг холбох (Эрдэнэбүрэн-Мянгад-Улиастайн 220 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих ажлын явц, хувиар)	Улиастайн 220 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих ажлын явц, хувиар			цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих төслийн Ерөнхий хэлэлцээрийн хүрээнл хэрэгжүүлэх бөгөөд тус Ерөнхий хэлэлцээр болох "Аймаг, сумын бүсчилсэн, ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр" -ийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, 2023 оын 06 дугаар сарын 09-ний өдрийн УИХ-ын чуулганаар соёрхон батлууллаа. Ингэснээр уг Эрдэнэбүрэн-Мянгад-Улиастайн 220 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих төслийн тусгайлсан хэлэлцээрийг байгуулах боломжтой болоод байна. Эрчим хүчний яамнаас төслийн зээлийн хүсэлтийг албан бичгээр ирүүлснээр зээлийн хүсэлтийг Азийн хөгжлийн банканд хүргүүлэх юм.	
39		2.3.3.3. Цахилгаан дамжуулах агаарын шугам сүлжээний хүчин чадлыг нэмэгдүүлэн алдагдлыг бууруулж, суурин газруудыг холбох	Цахилгаан түгээх сүлжээний алдагдлыг бууруулах "Эрчим хүчний төсөл-2" төслийн хэрэгжилт, хувиар	100	6090.2	2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар Дэлхийн банкны зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй " "Эрчим хүчний төсөл-2" -ийн хүрээнд 5.7 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг шийдвэрлэсэн байна.	100%

		(Цахилгаан түгээх сүлжээний алдагдлыг бууруулах "Эрчим хүчний төсөл-2" төслийн хэрэгжилт, хувиар)					
40		2.3.3.4. Цахилгаан дамжуулах агаарын шугам сүлжээний хүчин чадлыг нэмэгдүүлэн алдагдлыг бууруулж, суурин газруудыг холбох (Төвийн бүсийн цахилгаан дамжуулах, түгээх сүлжээний үр ашгийг дээшлүүлэх төслийн хэрэгжилт, хувиар)	Төвийн бүсийн цахилгаан дамжуулах, түгээх сүлжээний үр ашгийг дээшлүүлэх төслийн хэрэгжилт, хувиар	60	ХБНГУ-ын зээл 835773.6 сая төгрөг	2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар ХБНГУ-ын зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй "Төвийн бүсийн цахилгаан дамжуулах, түгээх сүлжээний үр ашгийг дээшлүүлэх төсөл"-ийн хүрээнд 226.5 мян евро буюу 835.7 сая төгрөгийн санхүүжилтийг шийдвэрлэсэн байна.	100%
41		2.3.4.1. Дулааны эрчим хүчний үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх төсөл хэрэгжүүлэх (Шинээр 10 аймгийн төвд дулааны станц, дулааны шугам сүлжээ, дулаан түгээх төв барих ажлын явц, хувиар)	Шинээр 10 аймгийн төвд дулааны станц, дулааны шугам сүлжээ, дулаан түгээх төв барих ажлын явц, хувиар	70	БНСУ-ын зээл 139,426.1 сая төгрөг /Монгол банк 2023.06.11-ны өдрийн ханш/	2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар БНСУ-ын зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй "10 аймгийн төвийн дулааны станц барих төсөл"-ийн хүрээнд нийт 2 удаагийн 6.6 сая ам.доллар буюу 23.1 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг шийдвэрлэсэн байна.	100%

42		2.3.4.2. Дулааны эрчим хүчний үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх төсөл хэрэгжүүлэх (Хан-Уул, Баянгол дүүрэгт хэрэгжих "Улаанбаатар хотын дулаан хангамжийг сайжруулах төсөл"-ийн хэрэгжилт, хувиар)	Хан-Уул, Баянгол дүүрэгт хэрэгжих "Улаанбаатар хотын дулаан хангамжийг сайжруулах төсөл"-ийн хэрэгжилт, хувиар	60	ДБ-ны зээл 7371325.1 сая төгрөг	5А магистраль ДШ, 12-р цэгээс 36-р цэг хүртэл 214 хос.м/Ф1000 БУА -100% 5А магистраль ДШ, 36-р цэгээс 66-р цэг дуустал 664 хос.м/Ф1000 БУА -100% 5А магистраль ДШ, 66-р цэгийн 125-р цэг дуустал 628.5 хос.м/Ф1000 БУА - 100% 5А магистраль ДШ,125-р цэгээс 183-р цэг дуустал 665 хос.м /Ф1000 БУА -100% 5А магистраль ДШ,183-р цэгээс 237-р цэг дуустал 667.8 хос.м/Ф1000 БУА -55% 5А магистраль, Уурын хэрэглэгчдийн түр шугамын БУА -100% 5А магистраль,Зураг төсвийн тодотгол, зохиогчийн хяналт -80% 3Г магистраль, 1ф600, 2ф400мм-голчтой ДШ-ыг 2ф700мм болгох БУА -100% 3Г магистраль,Зураг төсвийн тодотгол, зохиогчийн хяналт 100% Гэр хорооллыг ДХС-нд холбох зураг төсөв боловсруулах ажил-100% БОНМ-ийн зөвлөх компани -10% УБДС ТӨХК-ийн шуурхай дуудлагын төв, сургалтын өрөөний засварын ажил-100% Техникийн дэмждэг үзүүлэх ажлын хэсэгт шаардлагатай бараа материал, тоног төхөөрөмж, хэрэгсэл	100%

						нийлүүлэх （Ажлын хэсэгт шаардлагатай албан хэрэгцээний зөөврийн компьютер, хэвлэх төхөөрөмж, сургалтын төвд шаардлагатай тоног төхөөрөмж, оффисын тавилганы хамт）-100% Дулааны шугамын трасс тодорхойлох, гэмтэл саатал илрүүлэх багаж, программхангамж (сургалтын хамт) нийлүүлэх-100% УБДС ТӨХК-ийн чадавхийг дээшлүүлэх ажлын хүрээнд шаардлагатай тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл нийлүүлэх-100% (Дулааны шугамын шахалтын тоног төхөөрөмж -Төвөөс зугтах хүчний даралт өргөх насос, Өндөр даралтын шахалтын насосны шлак)-100% УБДС ТӨХК-ийн чадавхийг дээшлүүлэх ажлын хүрээнд шаардлагатай тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл нийлүүлэх-100% (Даралт өргөх насосны засвар үйлчилгээнд ашиглах багаж, тоног төхөөрөмж)-100% Дулааны шугамын оголгооны төхөөрөмж нийлүүлэх -100% ДЦС-3 ТӨХК-иас хангагдаж буй уурын хэрэглэгчдийн түр шугамын зохиогчийн	

						хяналтын зөвлөх үйлчилгээ-100% 22 кВа-ийн цахилгааны эх үүсгүүр, чиргүүлийн хамт нийлүүлэх-100%	
43		2.3.4.3. Дулааны эрчим хүчний үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх төсөл хэрэгжүүлэх (Сонгинохайрхан, Баянзүрх, Баянгол дүүрэгт хэрэгжих "Улаанбаатарын дулаан хангамж төсөл"-ийн хэрэгжилт, хувиар)	Сонгинохайрхан, Баянзүрх, Баянгол дүүрэгт хэрэгжих "Улаанбаатарын дулаан хангамж төсөл"-ийн хэрэгжилт, хувиар	70	ДБ-ны зээл 38,158.01 сая төгрөг, ЕСБХБ зээл 22,407.01 сая төгрөг.	2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар Дэлхийн банкны зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй "Улаанбаатарын дулаан хангамж төсөл" -ийн хүрээнд 953 сая төгрөгийн санхүүжилтийг шийдвэрлэсэн байна.	100%
44	2.5. Хөдөө аж ахуйн гол нэрийн 19 бүтээгдэхүүний хэрэгцээг дотоодоос бүрэн хангаж, импортыг орлох болон экспортын баримжаатай бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг дэмжиж, хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах талаар төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлнэ. Хөдөө аж ахуйн гаралтай түүхий эдэд суурилсан, нэмүү	2.5.4. Усалгаатай тариалангийн талбайг нэмэгдүүлж, газар тариалангийн тогтвортой үйлдвэрлэлийг дэмжих	Усалгаатай талбайн хэмжээ, мянган га	63	.	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуулийн 2дугаар хавсралтад Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын багцад Арсайн газар тариалангийн услалтын систем /Увс, Улаангом сум/ 2,574.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөг 2,414.0 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй төсөл, арга хэмжээ батлагдан хэрэгжиж байгаа бөгөөд 2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар гүйцэтгэл ирүүлээгүй тул санхүүжилт олгогдоогүй байна. Тиймээс уг арга	Үнэлэх боломжгүй

	өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлнэ.					хэмжээг үнэлэх боломжгүй болно.	
45	2.6. Байгаль, түүх, соёлын өвд түшиглэсэн тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.	2.6.4. Олон улс, улс хооронд, орон нутгийн авто замын дагуу түр зогсох цэгийг 100 км тутамд барьж байгуулах	Шинээр байгуулах түр зогсох цэгийн тоо	10	.	Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай хуулийн 2 дугаар хавсралтад Баягаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын багцад Аялал жуулчлалын байгаль, түүх, соёлын өв бүхий газруудад ариун цэврийн газар, авто зогсоол бүхий отоглох цэг /Улсын хэмжээнд/ төсөл, арга хэмжээний хүрээнд нийт 9 отоглох цэгт 888.8 сая төгрөгийн санхүүжилт олгогдсон. Харин 2023 оны төсвийн тухай хуульд дээрх төсөл, арга хэмжээний санхүүжилт батлагдаагүй тул улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрээс санхүүжилт олгогдоогүй болно. Тиймээс уг арга хэмжээг үнэлэх боломжгүй болно.	Үнэлэх боломжгүй
3. Иргэн төвтэй хөгжлийг дэмжсэн засаглалын бодлого							
46	3.1. Төрийн бүтээмжийн сэргэлтийн хүрээнд цахим хөгжлийн нэгдсэн бодлого, төлөвлөлт,	3.1.1.1. Цахим засаглалын тогтолцоог боловсронгуй болгож, төрийн үйлчилгээний бүтээмж, үр ашгийг дээшлүүлэх (Татварын	Татварын тайлагнал, хураалтыг цахимжуулах арга	100	683.5 сая төгрөг	МТА нь 2008 оноос хойш шат дараатайгаар цахим татварын системийг нэвтрүүлсэн бөгөөд 2013 оноос эхлэн 14 төрлийн тайлан, 2020 оны эхний хагас	100%

	удирдлагаар хангаж, төрийн үйлчилгээг шуурхай, хариуцлагатай, хүртээмжтэй хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлж, нийгмийн зөвшилцөлд үндэслэсэн түншлэлийн тогтолцоог хөгжүүлнэ.	тайлагналт, хураалтыг цахимжуулах арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар)	хэмжээний хэрэгжилт, хувиар			жилийн байдлаар 49 нэр төрлийн ажил үйлчилгээ, тайланг цахимаар үзүүлэх болон хүлээн авах үйл ажиллагааг зохион байгуулсан бөгөөд 2021 оны байдлаар нийт 129,167 аж ахуй нэгж болон 256,252 иргэд цахимаар татвараа тайлагнаж, талсөн байна. Иймд татварын тайлагналт, хураалтыг цахимжуулах арга хэмжээний хэрэгжилт 100 хувь хангагдсан байна. 2022 дугаар сарын 11-ний өдрийн Засгийн газрын хуралдааны 28 дугаар тэмдэглэлд заасны дагуу иргэдийг тоон гарын үсэгтэй болгох, тоон гарын үсгийг хэрэглээнд нэвтрүүлэх чиглэлээр Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын Чингэлтэй дүүрэг дэх улсын бүртгэлийн хэлтэстэй хамтран 3 удаагийн зохион байгуулалтаар Сангийн яамны албан хаагчид, Төслийн зөвлөхүүд, Төрийн тусгай хамгаалалтын ажилчид, байрны захиргааны үйлчлэгчид гэх мэт 272 ажилтанд тоон гарын үсэг олгох ажлыг зохион байгуулсан байна. Мөн Сангийн яамны үйл ажиллагаанд ашигладаг	

						дараах системүүдэд Нэвтрэлтийн нэгдсэн систем болон нэг удаагийн нууц үгээр баталгаажуулах тоон гарын үсгийг нэвтрүүлэн ажиллаж байна. ХЗДХ-ийн сайдын 2023 оны А/13 дугаар тушаалаар "Цахим архив, албан хэрэг хөтлөлтийн талаар баримтлах чиглэл"-ийг баталж, тус чиглэлд тусгагдсан зорилтын хүрээнд 2023 онд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангаж ажиллаж байна.Төрийн архивын лавлагаа, үйлчилгээний www.e-archives.gov.mn системээр 2023 онд өссөн дүнгээр 11,721 лавлагааны захиалга авч, үүнээс 11,236 лавлагааг шийдвэрлэж, 2,665 зөвлөгөө мэдээлэл өгсөн байна.	
47		3.1.2.1. Төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах зорилгоор төрийн албан хаагчдын цалин хөлсний системийг бүтээмж, ажлын үр дүнтэй уялдуулан шинэчилж, цалин хөлсийг	Инфляцын түвшинтэй уялдуулан төрийн албан хаагчдын цалинг нэмэгдүүлэх арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар	100	991.6 тэрбум төгрөг, Улсын төсөв	ТАЦ-ын шинэчлэлийн хүрээнд хэт олон сүлжээ, шатлал бүхий харилцан адилгүй, тэгш бус үнэлэмжтэй төрийн албаны цалингийн тогтолцоог нэгтгэх замаар адил үнэлэмж бүхий ажил хөдөлмөр эрхэлж байгаа албан хаагчийн цалин ижил байх зарчимд нийцүүллээ.	100%

		нэмэгдүүлэх (Инфляцын түвшинтэй уялдуулан төрийн албан хаагчдын цалинг нэмэгдүүлэх арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар)				Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тодотголыг Улсын Их Хуралд өргөн барьсан. Үүнд: ТЗ-ы албан хаагч: ЗГ-ын 2022 оны 488 дугаар тогтоолоор ТЗ-ы албан хаагчдын цалингийн сүлжээг яамны, нийслэлийн харьяа байгууллагын, бусад ТЗ-ы болон нутгийн захиргааны байгууллагын гэж ангилан баталсан. Эдгээр 3 ялгаатай цалингийн сүлжээг нэгтгэн нэг цалингийн сүлжээтэй байхаар тооцож, төрийн захиргааны албан хаагчдын цалингийн зөрүүг ойртуулна. ТЗ-ы албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг 1.0 сая төгрөгт хүргэх ба үүний үр дүнд бага албан тушаалын албан хаагчдын цалин дунджаар 282.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдэхээр байна. ТЗ-ы албан хаагчдын цалингийн өсөлттэй уялдуулан төрийн өндөр албан тушаалтан болон ажлын албаны цалингийн сүлжээг шинэчилнэ.ТТ албан хаагч: Цагдаа, дотоодын цэргийн болон бусад ТТ албан хаагчийн цалингийн хэмжээ ялгаатай байгааг өөрчилж, цалингийн нэг сүлжээ мөрдөхөөр шинэчилнэ. Шинэчилсэн	

						цалингийн сүлжээг хэрэгжүүлэхэд төрийн тусгай албаны бага болон дунд албан тушаалтны цалингийн хэмжээ дунджаар 242.1 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, цалингийн зөрүү арилах боломжтой болно. Харин цагдаа, дотоодын цэргийн албан хаагчдын үндсэн цалингийн доод хэмжээг одоогийн түвшнээс 21.0 хувиар нэмэгдүүлсэн. ТҮ-ий албан хаагч: Боловсрол, эрүүл мэнд, соёл урлаг, шинжлэх ухаан, биеийн тамир спортын салбарын ТТ-ий албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг 1.0 сая төгрөгт хүргэхээр тооцоолсон. Харин төрийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангах чиг үүрэг бүхий нийтлэг үйлчилгээний албан хаагчдын цалингийн доод хэмжээг 750.0 мянган төгрөг болгон нэмэгдүүлэхээр тооцоолсон. Тухайлбал, багийн Засаг даргын цалингийн хэмжээг 1,250.0 мянган төгрөгөөр тогтооно.	
48		3.1.2.2. Төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах зорилгоор	Албан хаагчдын ажлын гүйцэтгэл, чанарыг цалин хөлс,	100	991,860.3 сая төгрөг	Монгол Улсын Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй бодлогын үр дүнд Монгол Улс 2023 оны эхний 4 сард экспортолсон нүүрсний нийт хэмжээ өнгөрсөн	100%

		төрийн албан хаагчдын цалин хөлсний системийг бүтээмж, ажлын үр дүнтэй уялдуулан шинэчилж, цалин хөлсийг нэмэгдүүлэх (Албан хаагчдын ажлын гүйцэтгэл, чанарыг цалин хөлс, урамшуулалтай уялдуулах гүйцэтгэлийн удирдлагын мэдээллийн систем нэвтрүүлэх арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар)	урамшуулалтай уялдуулах гүйцэтгэлийн удирдлагын мэдээллийн систем нэвтрүүлэх арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар			оны эхний 9 сарын хэмжээтэй дүйцсэн нь 2023 оны эдийн засгийн өсөлтийг 6.0 хувьд хүргэж, цаашид эдийн засгийн үзүүлэлтэд эергээр нөлөөлөхөөр байна.Уг өсөлтийг төрийн албан хаагчдын цалин хөлс болон ахмад настны тэтгэврийн хэмжээг инфляцын түвшинтэй уялдуулан нэмэгдүүлэх, тэтгэврийн зөрүүг арилгах, хүсэлт гаргасан хүүхэд бүрд хүүхдийн мөнгөн тэтгэмжийг олгох зэрэг арга хэмжээнд зарцуулахаар төлөвлөн улсын нэгдсэн төсвийн тодотголын төслийг Засгийн газар болон УИХ дахь Монгол ардын намын бүлгээс дэмжсэн. Төрийн албаны шинэчлэлийг эрчимжүүлэх, цомхон, чадварлаг хариуцлагатай төрийн албыг бий болгох замаар төрийн албан хаагчдын тоог багасгах, төрийн албан хаагчдын цалин хөлс, урамшууллын системийг хөгжүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэх зорилгоор Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын даргын тушаалаар 3 дэд ажлын хэсэг байгуулагдан удирдамжийн дагуу холбогдох тооцоо судалгааг хийж гүйцэтгэж байна. ТАЦНС-ийг бүрэн нэвтрүүлэн, төрийн	

						албан хаагчдын цалинг тус системээр тооцоолон олгож байна. 2023 оны эхний хагас жилд буюу 1 дүгээр сараас 6 дугаар сарын 9-ны байдлаар төрийн болон албаны нууцын тухай хуульд зааснаас бусад төсвийн 4,351 байгууллагын төрийн хаагчдын 1,105.0 тэрбум төгрөгийн цалинг тус системээр тооцоолж, Монгол банкны багцын гүйлгээний ACH+ системээр олголоо. Цалин хөлсний гүйлгээг Смарт пэймэнт систем, И-хуулгатай тулган баталгаажуулж, цалин хөлсний түр дансны үлдэгдлийг тогтмол баталгаажуулан ажиллаж байна. ТАЦНС-ийн холбогдох нэмэлт хөгжүүлэлтийг тогтмол гүйцэтгэн ажиллаж байна. Системийн хөгжүүлэлтийн ээлжит уулзалтыг зохион байгуулж, Хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны тэтгэмжийг олгоход 300002 гэсэн ангилалд төсөв татагдаагүй бол тэтгэмжийг тооцоолох боломжгүй байх, сарын эхний хагасын цалинг тооцоолох үед ажилласан цаг нь ажиллавал зохих цагийн 50%-аас хэтрэхгүй байх, сарын II хагасын цалинг тооцоолоход урьдчилгаа цалин авсан ажилтан байхгүй тохиолдолд тухайн ажилтныг цалин	

						бодолтод нэмэх, цалингийн төсвийг татаагүй үед цалин илгээх зэрэг тохиолдолд нэмэлт шалгуур оруулах, цалингийн загвараас үзүүлэлтүүдийг хасах боломжгүй байх, Төрийн албан хаагчдад системээс хүргүүлж байгаа цалингийн мэдэгдлийг А5 цаасны хэмжээтэй, хөндлөн хэлбэртэй болгох, мэдэгдэл хүргүүлэх давтамж, хугацааг тохируулах, ТСУЦС-ээр баталгаажуулах цалингийн гүйлгээний бүх хавсралтад цалингийн логог оруулах зэрэг нэмэлт хөгжүүлэлтийг гүйцэтгэлээ. ТАЦНС-ийн хөгжүүлэлтийн туршилтыг тест орчинд гүйцэтгэж, үр дүн болон сайжруулах тухай саналыг хөгжүүлэгчид хүргүүлсэн. 2023 оны хөгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний дагуу хийгдсэн дээрх ажлыг шалгаж, үр дүн, системийн алдаа, хөгжүүлэлтийн саналуудыг хөгжүүлэгчид хүргүүлж ажиллав. ТАЦНС-ийн 2.0 хувилбарыг хаах уулзалтыг ГТСМТТ-тэй зохион байгуулж, хувилбар хаах хугацаа болон хувилбар хаахаас өмнө хийж гүйцэтгэх хөгжүүлэлтийн ажлыг тодорхойлон шаардлагатай хөгжүүлэлтийг гүйцэтгэлээ. ТАЦНС-ийн системийн хэрэглэгчийн гарын авлагыг	

						шинэчилж системд байршуулав. ТАЦНС-ийн фейсбүүк чатбот, системийн лавлах утас 71001112, ips@mof.gov.mn цахим шууданд ирсэн ТАЦНС-ийн хэрэглэгчийн асуултад хариулт өгч, гарсан асуудлыг тухай бүр шийдвэрлэн ажиллав. ТАЦНС-ийн пэйж хуудсанд системтэй холбоотой мэдээ мэдээлэл бүхий пост оруулж эцсийн хэрэглэгчдэд мэдээлэл хүргүүлж ажиллав. Төрийн сангийн удирдлагын цахим систем, Эрхийн бүртгэлийн сангийн системд орсон өөрчлөлтүүдийг төрийн сангуудад хүргэх зорилготой zoom уулзалтыг хамтран зохион байгуулж, цалингийн системийн талаар мэдээлэл өгөв.	
49		3.1.5.1. Мэдээлэл, харилцаа холбооны үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх (Харилцаа холбооны салбарын хүртээмж, чанар, хяналтыг сайжруулах төслийн хэрэгжилт, хувиар)	Харилцаа холбооны салбарын хүртээмж, чанар, хяналтыг сайжруулах төслийн хэрэгжилт, хувиар	20	0	Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуулийн 2 дугаар хавсралтад Цахим хөгжил, харилцаа холбооны сайдын багцад Хөвсгөл, Баянхонгор аймгуудад сумдуудыг үүрэн холбооны сүлжээнд холбох 2,883.9 сая төгрөгийн төсөвт өртөг 1,883.9 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 2 төсөл, арга хэмжээ батлагдан хэрэгжиж байгаа бөгөөд 2023	Үнэлэх боломжгүй

						оны эхний хагас жилийн байдлаар гүйцэтгэлээр санхүүжилт аваагүй байна. Тиймээс уг арга хэмжээг үнэлэх боломжгүй болно.	
5. Нийслэл ба бүс, орон нутгийн хөгжлийн бодлого							
50	5.2. Бүс, орон нутгийн хөгжлийг дэмжиж, дэд бүтцийг хөгжүүлэн орон нутаг дахь иргэдийн амьдралын чанарыг дээшлүүлнэ.	5.2.2.1. Бүс, орон нутгийн хөгжил, аялал жуулчлалыг дэмжих авто зам барих төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 202.4 км авто замын барилгын ажлын явц, хувиар)	Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 202.4 км авто замын барилгын ажлын явц, хувиар	100	АХБ-ны зээл 197,842.2 сая төгрөг, ЕСБХБ-ны зээл 196,941.5 сая төгрөг	2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар ЕСБХБ болон АХБ-ны зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 202.4 км авто зам барих төслийн хүрээнд 18 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг шийдвэрлэсэн байна.	100%
51		5.2.2.2. Бүс, орон нутгийн хөгжил, аялал жуулчлалыг дэмжих авто зам барих төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Норовлин-Баян-Уул-Ульхан чиглэлийн 121 км хатуу хучилттай авто замын барилгын ажлын явц, хувиар)	Норовлин-Баян-Уул-Ульхан чиглэлийн 121 км хатуу хучилттай авто замын барилгын ажлын явц, хувиар	30	0	Монгол Улсын 2023 төсвийн тухай хуульд Зам тээврийн хөгжлийн сайдын багцад Норовлин сумаас Баян-Уул чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 68.3 км /Хэнтий, Норовлин сум, Дорнод, Баян-уул сум/ төсөл, арга хэмжээнд 21,856.7 сая төгрөгийн санхүүжилт батлагдсан бөгөөд 2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар гүйцэтгэл ирүүлээгүй тул санхүүжилт олгогдоогүй байна. Тиймээс уг арга хэмжээг үнэлэх боломжгүй болно.	Үнэлэх боломжгүй

52	5.2. Бүс, орон нутгийн хөгжлийг дэмжиж, дэд бүтцийг хөгжүүлэн орон нутаг дахь иргэдийн амьдралын чанарыг дээшлүүлнэ.	5.2.2.8. Бүс, орон нутгийн хөгжил, аялал жуулчлалыг дэмжих авто зам барих төслүүдийг хэрэгжүүлэх (Дашинчилэн-Орхоны гүүр чиглэлийг замыг Мөрөн-Тариалан чиглэлийн авто замтай холбох 112.7 км хатуу хучилттай авто зам барих төслийн бэлэн байдлыг хангах арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар)	Дашинчилэн-Орхоны гүүр чиглэлийг замыг Мөрөн-Тариалан чиглэлийн авто замтай холбох 112.7 км хатуу хучилттай авто зам барих төслийн бэлэн байдлыг хангах арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар	100	.	Тус төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр нь төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хийгдэхээр тусагдсан байх бөгөөд тус асуудал нь 2022 оны 12 сарын 09-ний өдөр батлагдсан "Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль"-д заасны дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарахаар байна. Тиймээс уг арга хэмжээ Сангийн яамны чиг үүрэгт хамааралгүй болно.	Хамааралгүй